

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Yvonne S Løvseth
Arkivsaksnr.: 18/5540

Arkiv: PLANR 4085

Sign:

Dato:

Utvalg:

Hovedutvalg teknisk og miljø

24.03.2020

PLAN 4085 - DETALJREGULERING FOR MASSETAK FOR SØRE VÅGE - 89/2, 3, DEL AV 84/5

Forslag til vedtak:

Hovedutvalg teknisk og miljø vedtar ved 1. gangsbehandling at forslag til detaljreguleringsplan 4085 for massetak for Søre Våge – 89/2, del av 84/5, datert 24.03.20, legges ut til offentlig ettersyn. Berørte grunneiere varsles, jf. plan- og bygningsloven § 5-2 og § 12-10.

SAKSFRAMSTILLING

Norconsult AS har på vegne av Vassbakk og Stol AS utarbeidet forslag til detaljreguleringsplan 4085 for Masseuttak for Søre Våge.

Planforslaget omfatter et areal på ca. 160 da. Den foreslåtte arealdisponeringen er i hovedtrekkene jordbruk. Bruken av arealet som masseuttak og massedeponi blir definert som bestemmelsesområde midlertidig bygge- og anleggsområde.

Beskrivelse av de eksisterende forhold og planens hovedtema:

Planområdet er uregulert. Det er et LNF – område i kommuneplanen. Det eksisterer ett masseuttak på eiendom 84/5. Vassbakk og Stol AS ønsker å utvide dette til eiendommer 89/2 og 89/3. Totalt uttak blir omtrent 900 000 m³. Terrengtet skal tilbakeføres opp mot opprinnelig terreng, og tilrettelegges for nydyrking. Planen har en tidshorisonnt frem til 01.01.2032, på hvilket tidspunkt tiltaket skal være ferdig tilbakeført til landbruket.

Fiskåvatnet, som er nær resipient til planområdet, er uttaksvann for industrivann til Hydro, samt reservevannkilde til Karmøy kommune (ikke godkjent som drikkevann). Vurdering av, og mulige tiltak mot, forurensing av vannet er en viktig del av planforslaget.

Konsekvensutredning

Kommunen har krevd konsekvensutredning i henhold til forskrift om konsekvensutredning, vedlegg II, punkt 1a og punkt 2a, etter en samlet vurdering av forskriftens § 10, avsnitt to bokstaver a og b, samt avsnitt tre bokstaver b, d og f.

Temaene som er blitt utredet er naturmangfold, jordbruk og overvann (avrenning mot Fiskåvatnet). Se for øvrig planbeskrivelsen kapittel 6.

Masseuttak og tilbakefylling av masser

Beregnet potensielt uttaksvolum er omtrent 440 000 m³ faste masser. Dette er rene steinmasser (gabbro). Steinmassene skal brukes i regionen, da det å frakte masser langt er kostbart for entreprenør/byggherre.

Fyllmasser som skal tilbakeføres i uttaksområdet for stein, og legges opp på som ny og litt høyere terrengoverflate, skal være så rene at de ligger under topplaget uten at det oppstår negative konsekvenser for dyrking eller avrenning. «Renhet» er definert i forskriften ift. avfallsklasser.

Vassbakk og Stol AS transporterer anslagsvis 600 000 – 800 000 m³ årlig masser fra anleggsområder på Haugalandet. Ca. 20 – 30 % av dette volumet (120 000 – 240 000m³) er overskuddsmasser som må deponeres, og som på grunn av kvalitet ikke kan brukes i andre anleggsområder. Anlegget på Søndre Våge skal i hovedsak betjene øydelen av Karmøy kommune. Dersom halvparten av Vassbakk og Stol AS sine overskuddsmasser skal deponeres på Søndre Våge, vil deponiet vare i ca. 6 til 12 år.

Ved tilbakefylling er det beregnet at det til sammen fylles ut med 244 000 m³ ut over uttaksvolumet fra dagens terreng. Dette volumet inkluderer et jordlag på 40cm på toppen av det tilbakefylte terrenget. Volumet jord som kreves er 58 000 m³. Erfaringsmessig har det ikke vært et problem å skaffe jordmasser til ferdigstilling. Jord vil også kunne forbedres og volum økes ved innblanding av sand eller kompost.

Trafikk

Avkjørsel til offentlig vei (E134) dimensjoneres primært for store kjøretøy i forbindelse med masseuttaket. Avkjørselen skal utformes som et kryss i henhold til håndbok N100 kapittel C.

Det er beregnet at masseuttaket generer en trafikk på 46 – 94 ÅDT (tur og retur). Da forutsettes det at alle lastebilene kjører tomme en vei. For enkelte anlegg/oppdrag vil det en kunne organisere last på tur og retur og som vil føre til reduksjon i transport. E134 mot flyplassen har 3500 – 4000 ÅDT. Transporten til forelagte tiltak vil utgjøre 1,3 – 2,4 % av samlet ÅDT.

Det vises forøvrig til den vedlagte planbeskrivelsen med konsekvensutredning.

Overordnede planer:

Kommuneplan:

Planforslaget omfatter arealer som i kommuneplanen er vist til landbruksareal. Området faller inn under kategorien «øvrige LNF – områder» som er uten særskilte føringer i kommuneplanbestemmelsene.

Det er ikke avsatt areal til masseuttak eller deponier i kommuneplanen, med unntak av steinbruddet på Hillesland. Karmøy kommune har ikke hatt en overordnet tanke om massehåndtering, eller en konkret lokalpolitikk å forholde seg til på området.

Masseuttak og massedeponi har i mange saker blitt håndtert som del av byggemodningen på tomter, slik at massebalansen har gått opp mellom byggeområder. Det har også blitt behandlet som terrengendringer i nydyrkingssaker, som har vært et problem fordi det ofte ikke har blitt fullført, og masseuttakene har blitt liggende som åpne sår i landskapet.

Andre problemer som oppstår ved en slik løsning er at det er lite kontroll med om massene som blir deponert er rene, og det koster kommunen mye ressurser med tilsyn. Urene masser kan fort føre til spredning av tungmetaller og giftstoffer via avrenning eller avsig. En har heller ikke kontroll med egenskapene til massene, som kan påvirke de lokale forholdene ved f. eks. endret pH eller tilførsel av nitrogen. Kommunen har ikke oversikt over om slike små deponer overalt er arealeffektivt, klimagunstig eller om det faktisk dekker behovet til næringen.

Kommunen har siden høsten 2018 krevd planer for håndteringen av matjord, men utover dette har kommunen ikke samlet oversikt over masser som blir flyttet.

Kommunedelplaner:

Øst for Fiskåvatnet er det pågående planarbeid med kommunedelplan for Fv. 47 Veakrossen – Helganesvegen. Kommunedelplanen er foreløpig ikke vedtatt. Med mindre alternativ A0+ velges, vil kommunedelplanen medføre at fylkesvegen blir lagt 200 – 500 meter nærmere Fiskåvatnet enn i dag. Kommunedelplanen vil ikke gi føringer for forelagte planarbeid.

Regionalplan for areal og transport på Haugalandet:

Regional plan for areal og transport på Haugalandet gir ingen generelle føringer for masseuttak, utenom i områder som også er definert som kjerneområder for landbruk. Planområdet er ikke innenfor kjerneområder.

De mest sentrale strategipunktene er:

- 4.4.1: Lokalisere «rett virksomhet på rett sted»
- 4.4.2: Konkretisere lokaliseringsstrategien i bynære områder
- 4.6.2: Begrense tiltak og aktiviteter som forstyrrer landbrukseffektiv drift

Strategipunkt 4.4.1 tar utgangspunkt i det som blir kalt for ABC – prinsippet, der man gjør en tredeling av virksomheter ut fra areal- og transportbehovet til virksomhetene. Et masseuttak vil kunne defineres inn under C-kategorien, men uten besøkende, forholdsvis mye transport av masser, men lite trafikk (ÅDT ca. 17), se tabell kapittel 3.1 i planbeskrivelsen. Strategipunkt 4.4.2 gir en mer detaljert gradering av næringsområder.

Foreslått plassering av masseuttak samsvarer med strategipunktene, da det ligger nært både E134 og Fv. 47 og samtidig ligger omtrent 1 km utenfor nærmeste tettsted.

Øvrige lovverk:

Tiltaket er konsesjonspliktig. Før det kan settes i gang arbeid med utvidelse av eksisterende masseuttak, skal det utarbeides driftsplan og søkes om driftskonsesjon fra Direktoratet for mineralforvaltning.

Hvis det skal mellomlagres masser, og for sluttdeponering av jord- og steinmasser, skal det søkes om dette i samsvar med forurensingsloven § 32 før tiltak innenfor området kan igangsettes.

Tilgrensende reguleringsplaner:

Planforslaget ligger i nærheten av; reguleringsplan 494 (vedtatt 06.12.05), regulerer Fiskåvatnet til vannkilde samt en ny hovedvannledning mellom vannet og Håvik i sør. Reguleringsplan 497 (vedtatt 03.11.09) reguleringsplan for Haugesund lufthavn og landbruksområde. Reguleringsplan 4030 (vedtatt 15.02.12) mindre reguleringsplan av et omtrent 60 da stort område til masseuttak. Det er i drift. Reguleringsplan 4013 (vedtatt 01.04.08) Reguleringsplan for Fjord Motorpark, motorsportbane. Planen er ikke realisert.

Teknisk plan - vann- og avløp:

Utover avkjørsel fra E134 og intern atkomstvei skal det ikke anlegges teknisk infrastruktur i området.

Øvrig teknisk infrastruktur:

Det er ikke eksisterende teknisk infrastruktur innenfor eller like i nærheten av planområdet i dag, men unntak av infrastruktur langs E134 (veibelysning og kabler).

Planens konsekvenser for barn og unge:

Det er ingen boliger eller boligområder i nærheten til planområdet. I den grad planområdet har betydning for barn og unge er det som et potensielt friluftsområde rundt Fiskåvatnet. Det er ingen kjennskap til at barn eller unge i dag oppholder seg i eller rett i nærheten av planområdet. Det er vurdert at planforslaget vil ha liten eller ingen konsekvenser for barn og unge.

Planens konsekvenser for naturmangfoldet:

Det ble ikke funnet viktige naturtyper eller verneområder i eller i nærheten til planområdet. På grunn av at området allerede er svært åpent og oppbrutt og ikke innehar grønnstruktur som bidrar til å binde sammen landskapsøkologiske funksjoner, ble det vurdert at området ikke har noen verdi som landskapsøkologisk funksjonsområde. Det er heller ingen geosteder i eller i nærheten.

Fiskåvatnet:

Fiskåvatnet vil ikke berøres direkte av tiltaket. Vannet er imidlertid nær resipient til planområdet, med begrenset naturlig filtrering og sedimentering av vannet som kommer derfra. Det er derfor fare for at virksomheten innenfor planområdet kan medføre partikkeltilførsel til vannet. I tillegg kommer anleggsvann og annen forurensing. Planforslaget legger opp til en fangdamløsning for avrenningsvannet (se også Grunnvann under, samt planbeskrivelsen kapittel 6.4).

Vasspest:

I Fiskåvatnet er det registrert vasspest. Dette er en fremmedart som kan danne tette skuddmatter, enten rotfestet eller flytende. De kan ved gode næringsforhold 'ta over' et vann. Avrenning fra jordbruket er den største bidragsyteren til næringsstoffer i Fiskåvatnet.

Fugl:

Det er kjent en hekkelokalitet for hubro 1,5 km unna tiltaksområdet. Planområdet vurderes å ha en viss økologisk funksjon for arten. I og med at arealet er såpass lite, uten noen klare og tilsynelatende spesielt viktige funksjon som næringsområde, vektas ikke hubroens mulige bruk av området i særlig grad.

Siste observasjon av vipe i området ble gjort i 1977. Det ble ikke gjort observasjoner under befarings. Vipe kan med rimelig sikkerhet antas å ha utgått fra området.

Fiskåvatnet tilregnes å ha stor verdi som naturområde. Det er observert storspove rundt vannet. Det er mulig arten hekker i kanten av vannet. Dette området er imidlertid utenfor planområdet.

Grunnvann:

Datagrunnlag viser at det er liten sannsynlighet for at grunnvann er en ressurs som utnyttes i området i dag, og det synes heller ikke å være naturgrunnlag for vesentlig utnyttelse av grunnvannsressurser i dette området i fremtiden. Tiltaket anses derfor ikke å kunne medføre skader eller ulemper for allmenne interesser knyttet til utnyttelse av grunnvannsressurser.

Det er kommet frem at forhold til grunnvann og sigevann er en relevant problemstilling knyttet til kommunen sitt nedlagte deponi på Vaage. Fokuset her er imidlertid knyttet til faren for spredning av forurenset sigevann fra deponi/fylling.

Det er en buffersone på minimum 35 meter mellom fyllingen og masseuttaket. Buffersonen består av fast fjell (gabbro). Forprosjektet og planforslaget forutsetter at faren for utlekking gjennom grunnvann og sigevann gjennom fast fjell og med en slik avstand ikke er stor.

Det kan allikevel være grunnlag og behov for å drenere grunnvann – og eventuelt sigevann fra bunnen av stein – og masseuttaket, mot samme punkt som overflatevannet dreneres. På dette punktet skal partikler og stoffer i vannet sedimenteres og kontrolleres, og ved behov renses til et akseptabelt nivå før vannet ledes til Fiskåvatnet. Det forutsettes forebyggende og skadereduserende tiltak, se kapittel 6.4.8 i planbeskrivelsen, samt planbestemmelser 2.4 Miljøoppfølgingsprogram.

Kunnskapsgrunnlaget er utover dette ikke tilstrekkelig til å si noe om forhold knyttet til det nedlagte deponiet. Kartlegging er igangsatt. Inntil det foreligger mer håndfaste data, må en følge opp tiltaket gjennom Miljøoppfølgingsprogrammet for å se at tiltaket ikke fører til spredning av forurensing, jf. Naturmangfoldloven § 9 Føre – var – prinsippet. Det vises også til planbestemmelsene punkt 6 Bestemmelser til bestemmelsesområder.

Jordbruk:

Planforslaget vil føre til tap av ca. 74 da innmarksbeite, men det blir opparbeidet omtrent 145 da. fulldyrka jord ved endt masseuttak innenfor planområdet.

Eiendom 84/5 er tilknyttet et omtrent 630 da stort gårdsbruk på nordsiden av E134. En økning med ca. 53 da fulldyrka jord vil forbedre driftsgrunnlaget ved at fulldyrka areal økes 20 – 30 %. 89/2 og 89/3 tilhører et omtrent 820 da stort gårdsbruk med driftssenter nord for E134. En økning med ca. 94 da vil forbedre driftsgrunnlaget ved at fulldyrka areal økes med rundt 31 %.

Planens innhold i et folkehelseperspektiv

Det er ingen boliger som blir liggende innenfor gul eller rød støvsone rundt planområdet.

Kapittel 30 i Forurensingsforskriften regulerer utslipp fra produksjon av pukk, grus, sand og singel og legges til grunn for planlagt virksomhet. Nærmeste boliger er over 600 meter fra midlertidig bygg- og anleggsområde, og det er dermed ikke behov for å gjennomføre støvnedfallsmålinger for å kontrollere tiltaket. Forskriften § 30-4 pålegger støvdempende tiltak, og § 30-5 gir føringer for grense for nedfallsstøv.

Området er ikke registrert som friluftsområde og det er heller ikke registrert turveier i eller rundt området. Det er forbud mot fiske i Fiskåvatnet. Det går en traktorvei gjennom området. Det er mulig at denne og andre traktorveier rundt Fiskåvatnet i praksis blir brukt som turveier uten at dette er kjent. I utgangspunktet er ikke området del av friluftsområdene i denne delen av Karmøy.

Ut i fra dette er det vurdert at tiltaket ikke vil ha nevneverdige konsekvenser for folkehelsen.

Saksbehandling:

Varsel om igangsetting av reguleringsarbeid er gjort i tråd med bestemmelsene i plan- og bygningslovens §. 12-8. Frist for merknader var satt til 01.02.19.

Det er innkommet 7 merknader til oppstart av planarbeidet.

1. Rogaland Fylkeskommune, regionalplanavdelingen 29.01.19
2. Rogaland Fylkeskommune, kulturavdelingen 18.01.19/16.01.2019
3. Fylkesmannen i Rogaland 01.02.19
4. Norsk Hydro ASA v/Hydro Aluminium Karmøy Metallverk ..30.01.19
5. Statens vegvesen, region Vest 09.01.19
6. Direktoratet for mineralforvaltning.....31.01.19
7. Norges Vassdrags- og energidirektorat.....25.01.19
8. Mattilsynet 15.05.19

De innkomne merknader er vedlagt. Sammendrag av merknadene, samt kommentar fra forslagstillere og kommunalsjef teknisk, er nederst i saksfremlegget.

Kommunalsjef teknisk sin vurdering:

Karmøy kommune har i dag ingen regulerte massedeponi og kun ett regulert masseuttak. Dette ligger på Hillesland nær Skudeneshavn. Det er ingen større massedeponi i kommunen, eller våre nabokommuner. Dette gjør at det blir benyttet mange små deponi, som blir behandlet som andre saker enn deponi (byggemodning, nydyrking med terrengendring, fyllmasser til skogsveier mm.). Antallet slike deponier gjør at det er vanskelig å følge dem opp med tilsyn, og sporing av hvor massene er kommet fra, samt kontroll med massenes renhet.

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019 – 2023 står det følgende om byggeråstoff, under kapittel 2.4:

«Uttak av byggeråstoffer (pukk, grus, sand) til bygge- og anleggsformål med korte transportavstander og reduserte klimagassutslipp, er viktig. God arealplanlegging kan bidra til dette. I tillegg er det viktig at mineralske masser av god kvalitet gjenvinnes som byggeråstoffer, der dette er mulig. Dette kan redusere presset på bynære grus- og pukkkressurser og behovet for massetransport. En helhetlig vurdering av massehåndtering i plansammenheng kan være et nyttig virkemiddel for å avklare dette.»

I en vurdering av hvor masseuttak og – deponi bør ligge, er det en avveining mellom kostnadene med å frakte massene, kontra kostnadene med å etablere og drive uttak/deponi. På grunn av støv og støy forbundet med tiltaket, bør det ikke ligge for nær bebyggelse. Atkomst bør være i nærhet til en av hovedveiene. Slike områder er i hovedsak landbruksområder. Kjerneområder for landbruk bør ikke tillates brukt som masseuttak/deponi, da området ikke kan anvendes til landbruk under driftsfasen. Andre landbruksområder, slik som i foreliggende plan, har mindre

verdi som landbruksområde og dermed bedre egnet til formålet. Etter at driften av uttak/deponi er ferdig, vil områdets verdi som landbruksareal ha økt fra beitemark til fulldyrket areal.

Å regulere arealet betyr at kommunen har kontroll med potensielle konsekvenser av å anlegge tiltaket på stedet, og mulighet til å stille krav til oppfølging og kontroll med tiltaket. På grunn av at kommunen ikke har hatt noen bevisst politikk på hvor og hvordan masseuttak eller -deponi skal anlegges, vil de nødvendigvis være i strid med kommuneplanen uansett hvor de anlegges.

En kan argumentere med at industriområder kunne vært brukt som masseuttak uten at det er i strid med formålet, men ingen av kommunens industriområder er anlagt med tanke på masseuttak eller -deponi. Lokalisering i nærhet til bebyggelse, avstand til hovedvei og/eller beliggenhet i periferien på øyen gjør at kommuneplanens industriområder i liten grad er egnet til formålet. De områdene som kunne vært aktuelle, er i stor grad allerede etablert som industriområder.

På bakgrunn av det som er sagt over, vil kommunalsjef teknisk derfor anbefale at hovedutvalg teknisk og miljø ved 1.gangsbehandling vedtar at det foreliggende forslag til reguleringsplan legges ut til offentlig ettersyn.

SAMMENDRAG AV INNKOMNE UTTALELSER OG MERKNADER SOM INNEHOLDER ANMERKNINGER TIL PLANEN SAMT ADMINISTRATIV VURDERING

Alle uttalelser og merknader som inneholder anmerkninger til det foreliggende planforslag, er vedlagt. Sammendraget gjengir hovedinnholdet knyttet til de forhold som angår reguleringsplanen. Det fullstendige innholdet i uttalelsen eller merknaden framgår av vedleggene.

Fylkesrådmannen v/Kulturavdelinga – e-post 08.01.2019/16.01.2019

Seksjon for kulturarv viser til e – post datert 08.01.19 at det er behov for en befaring av området for å avgjøre om det er potensiale for funn av til nå ikke kjente automatisk fredete kulturminner. Den 16.01.19 vises det til gjennomført befaring den 11.01.19, og det blir konkludert med at de ikke kan se at tiltakene i planen vil komme i konflikt med automatisk fredete kulturminner.

De har ingen merknader til tiltaket utover at man under opparbeidet av område prøver å unngå inngrep i eller skade på eventuelle kulturlandskapstrekk som steingarder, eldre veger/stier, bakkemurer, tufter m.m., og at inngrep i terrenget gjøres så små som mulig. Videre blir det vist til lov om kulturminner § 8 om at eventuelle funn ved gjennomføringen av plan en må meldes til Rogaland fylkeskommune og at alt arbeid må stanses frem til funnet har blitt undersøkt.

Forslagsstillers kommentar:

Det er lagt inn en bestemmelse med henvisning til kulturminneloven § 8.

Kommunalsjef teknisk sin kommentar:

Ingen ytterligere kommentar.

Statens vegvesen, e-post 09.01.2019:

Statens vegvesen viser til at avkjørselen til E134 må reguleres i samsvar med vegnormalen N100, og at det må stilles rekkefølgekrav til utbedring av eksisterende avkjørsel. Planbestemmelsene må stille krav til teknisk plan for avkjørselen og teknisk plan må være i samsvar med håndbok R700 Tegningsgrunnlag, samt inneholde tekniske grunnlag som C – tegninger og plan for håndtering av overvann. Før byggestart skal teknisk plan være godkjent av Statens vegvesen og det skal være inngått en gjennomføringsavtale.

Videre vises det til at E134 er vist i klasse 1 i Rammeplan for avkøyrslor og byggjegranser på riks- og fylkesvegar i Region vest, og at anbefalt byggegrense mot vegen er 50 meter. Mellom riksvegen og byggegrensa skal det normalt ikke tillates arealbruk som er nødvendig for å ta hånd om eiendommens funksjon, som parkering, manøvreringsareal, opphold, lagring mm.

Forslagsstillers kommentar:

Det geometriske grunnlaget for avkjørselen til E134 har blitt vurdert i samsvar med N100 og Rammeplan for avkøyrslor og byggjegranser på riks- og fylkesvegar som del av reguleringsplanen, se kapittel 5.4. Krav til opparbeidelse (R700) er innarbeidet i reguleringsbestemmelsene.

Kommunalsjef teknisk sin kommentar:

Ingen ytterligere kommentar.

Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE), brev datert 25.01.2019:

Norges Vassdrags- og energidirektorat påpeker at: «Uttak av masser kan påvirke grunnvannsforholdene i området. NVE mener grunnvann må inn som utredningstema i konsekvensutredningen for å avklare eventuelle konsekvenser og avbøtende tiltak.

For øvrig viser NVE til veiledere og TEK17 angående vurdering av flom, erosjon, skred, vassdrags- og grunnvannstiltak.

Forslagsstillers kommentar:

Det er blitt gjennomført en hydrologisk vurdering av planens konsekvenser for grunnvann (internt notat), gjengitt i kapittel 5.13. Vurderingen konkluderer med at planen ikke vil medføre skader eller ulemper for allmenne interesser knyttet til utnyttelse av grunnvannsressurser.

Kommunalsjef teknisk sin kommentar:

Ingen ytterligere kommentar.

Fylkesrådmannen, Regionalplanavdelingen, brev datert 29.01.2019:

Fylkesrådmannen viser til de tema som er definert for en konsekvensutredning og tilføyer: «Fylkeskommunen mener også landskapstema bør utredes. Konsekvensutredning er både viktig for å klarlegge konsekvenser for ulike tema, men også for å kunne vurdere avbøtende tiltak. For et så stort tiltak som blir planlagt her, er det viktig å ta hensyn til landskapsvirkningen, og innarbeide tiltak for å redusere konsekvensene mest mulig. Her vil blant annet etappevis uttak, og krav om etappevis tilbakeføring være viktige tema. Det bør også settes klare krav til hvordan uttaksområdet endelig skal tilbakeføres. Landskapsutforming og overgang mot sideterreng bør vurderes nøye. Videre bør det utformes bestemmelser som sikrer at topplag innehar en kvalitet som gjør arealet egnet for videre landbruksproduksjon.»

Forslagsstillers kommentar:

Vi har utarbeidet en beskrivelse med snitt, volumberegninger og 3D – illustrasjoner som del av planbeskrivelsen. Her inngår definisjon av etapper for uttak og tilbakefylling samt tilbakeføring til landbruksareal. Landskapspåvirkning i driftsperioden og etter avslutning er etter vår oppfatning tilstrekkelig dokumentert.

Kommunalsjef teknisk sin kommentar:

Ingen ytterligere kommentar.

Norsk Hydro ASA v/Hydro Aluminium Karmøy Metallverk, e-post 30.01.2019:

«Fiskåvatnet er en viktig kilde til ferskvannsforsyning (industrivann) til vår produksjon. Vi opplever fra tid til annen en del partikkelforurensning i vannforsyningen, både i form av organiske og uorganiske partikler. Dette fører til tette filtre i vannforsyningen, og kan i verste

fall føre til produksjonsstopp. Det varslede planområdet har naturlig avrenning til Fiskåvatnet, og pågående masseuttak i området kan derfor være en mulig kilde til denne forurensingen. Vi må forvente at det planlagte tiltaket med økt masseuttak vil forsterke partikkeltilsig til Fiskåvatnet dersom det ikke gjennomføres tiltak for å redusere dette.

Vi ber derfor om at det i det videre planarbeidet tas med følgende krav:

- Det må ikke anlegges løsmassedeponi med direkte avrenning til Fiskåvatnet uten noen form for filtrering av organiske og uorganiske partikler. Alternativ må avrenning fra slikt deponi midlertidig ledes til avrenning nedstrøms ut fra Fiskåvatnet.
- Avrenning fra arealene som skal bearbeides må ha tilsvarende filtrering eller midlertidig avrenning nedstrøms Fiskåvatnet i anleggsperioden.
- Ved avslutning av tiltaket må det tilrettelegges sli at avrenning fra nytt landbruksareal har naturlig filtrering av overflatevann før det renne ned i Fiskåvatnet.»

Forslagsstillers kommentar:

Temaet er allerede definert som et tema som skal konsekvensutredes. Forslagene/kravene som er satt fram er vurdert i kapittel 6.4 og tiltak er innarbeidet i planforslaget og dets bestemmelser.

Kommunalsjef teknisk sin kommentar:

Ingen ytterligere kommentar.

Direktoratet for mineralforvaltning, brev datert 31.01.2019:

Direktoratet er positivt til at det lages reguleringsplan for råstoffutvinning: «Regulering bidrar til å sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter, der det legges vekt på langsiktige løsninger, og beskrivelse av konsekvenser for miljø og samfunn jf. plan- og bygningslovens formålsbestemmelse § 1-1. Gjennom reguleringen legges forutsigbare rammer for den fremtidige råstoffutvinningen...»

Det påpekes at reguleringsplan fastsetter uttaksgrenser, adkomst og krav til istandsetting samt krav til skjerming og ivaretagelse av omgivelsene.

«Drift, sikring og avslutning av massetak reguleres av mineralloven med forskrifter og gjennom konsesjonsvilkår og driftsplan godkjent av DMF. Vi er derfor opptatt av at reguleringsplanen ikke har bestemmelser som er knyttet opp til driftsmessige forhold, da dette altså skal avklares i driftsplanen. Berggrunnskartlegging viser at berggrunnen stort sett består av gabbro av ulike typer, men også noe trondhemitt. En mineralressurs er en ikke- fornybar naturressurs som kun kan tas ut der den naturlig forekommer. Det er viktig at forekomsten utnyttes så optimalt som mulig, med hensyn til volum og bruksområder.»

DMF er tilfreds med at det skal utarbeides 3D – modeller som viser eksisterende og fremtidig terreng, samtidig som det ikke anbefales en nedre uttakskote, som DMF ønsker å fastsette i driftsplanen. På grunn av kravet om konsesjonsplikt anbefales inntatt følgende bestemmelse:

«Drift skal skje i henhold til bestemmelser i mineralloven med gjeldende forskrifter, samt vilkår i tillatelse etter loven. Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) er myndighet etter mineralloven.»

Forslagsstillers kommentar:

De forhold som Direktoratet for mineralforvaltning påpeker er ivaretatt i grunnlaget for reguleringsarbeidet. Planarbeidet har samtidig søkelys på bruk av overskuddsmasser fra regionen til tilbakefylling av en størst mulig del av uttatt volum, samtidig som det tilstrebes fornuftige etapper for driften.

Kommunalsjef teknisk sin kommentar:

Ingen ytterligere kommentar.

Fylkesmannen i Rogaland, brev datert 01.02.2019:

Vi siterer sentrale avsnitt fra uttalelsen: «Området er uregulert og er i kommuneplanen avsatt til LNF – område. I utgangspunktet vurderer vi at arealformålet i gjeldende kommuneplan må legges til grunn for videre utvikling av området. En endring av arealbruk bør vurderes og fastsettes på kommuneplannivå da dette vil gi en helkaplig vurdering av massebehovet og lokaliteter som er best egnet for å dekke dette.

Området er altså svært fuglerikt, og det er et viktig helårsområde for fugl.

Fylkesmannen vurderer at omsøkt masseuttak vil kunne ødelegge området som hekkeområde for vipe. Med tanke på vipes status og tilgang til gjenværende hekkelokaliteter, vil dette være svært negativt. Videre er det bekymringsfullt hvilke konsekvenser masseuttaket vil ha for våtmarkssystemet i og rundt Fiskåvatnet. På bakgrunn av dette og ovenfor nevnte temaer vil Fylkesmannen anbefale at pågående masseuttak avsluttes. Dersom en likevel velger en videre utredning av planarbeidet er det viktig at planen, gjennom konsekvensutredning, vurderes nøye etter §§ 8 – 12 i naturmangfoldloven. Det må legges stor vekt på skjermingstiltak, estetikk, avrenning, støv/støy, landskapsvirkning, vassdrag og påvirkning på naturmiljø. Det er spesielt viktig å vurdere tiltakets nærhet til Fiskåvatnet. Dette for å sikre mot uønska inngrep og avrenning som vil kunne gi negative ringvirkninger på områdets våtmarkssystem og mangfoldet av registrerte arter. Økologisk funksjonelle vegetasjonssoner mot vassdrag vil være nødvendig, samt avskjæringsgrøfter og rensesepark. Vassdragstiltak må avklares etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, hjemlet i lakse- og innlandsfiskeloven. Da vassdragene innenfor planområdet ikke er lakse- eller sjørrettførende, skal tiltakene avklares med Rogaland fylkeskommune som myndighet.»

Forslagsstillers kommentar:

Tema naturmangfold er identifisert som antageligvis det viktigste tema for konsekvensutredningen av denne planen. Fiskåvatnet med tilhørende økologisk funksjonelle vegetasjonssoner er en del av dette.

Feltkartleggingen i april og gjennomgangen av annen foreliggende dokumentasjon og registrering har bidratt til et oppdatert grunnlag. Det ble ikke avdekket vipere og

hekkelokaliteter innenfor planområdet da og registreringen fra 1977 anses som ikke lenger relevant. Området er i gjengroing og ikke lenger særlig egnet som hekkeområde for vipe. Øst for Fiskåvatnet (med en vesentlig utvidet vannflate etter år 2005) derimot, er arealene åpne og under aktivt beite. Dette er flott hekkeområde for vipa.

Det er ikke registret et «våtmarkssystem» innenfor planområdet og fram til vestre kant av det oppdemmete Fiskåvatnet. Tiltaket ligger min. 100. meter fra vestre vannkant og planforslaget legger opp til restriksjoner for områdene utenfor massetaket.

Det er kun en myr på ca. 3,5 daa som ligger i nordøst (på grensen til gnr. 89/2 og 3) jf. side 16 i vedlegg 8.6. Myren brukes aktiv som en del av dreneringen og sedimenteringen av løsmasser fra de oppfylte og nydyrka områdene. Det forutsettes slake fyllinger mot vatnet for og tilpasning av landskapet (forteste avstand fyllingsfot 17 – 25 meter), men fyllingstoppen er lagt så høyt at overvannet til et lavbrekk i terrenget som ledes til bekken med sedimenteringsbasseng. Det vil oppnås en forbedring av dagens situasjon uten vegetasjonssoner langs vatnet som ikke er ønskelig fra gårdsdriften. Planforslaget, teninger/snitt av masseuttaket og massedeponi, løsninger for drenering/håndtering av overvann, tilbakeføringsplan og illustrasjoner av landskap dokumenterer tiltaket og planens konsekvenser.

Kommunalsjef teknisk sin kommentar:

Ingen ytterligere kommentar.

Mattilsynet, 15.05.2019:

Fiskåvatnet fungerer som reservevann for Hydro, men kan også brukes som krisevann for Karmøy kommune. Over tid kan avrenning fra massetaket påvirke vannkvaliteten i Fiskåvatnet. Det er derfor viktig at det blir en grundig gjennomgang av dette i konsekvensutredningen.

Det bør også gjøres en vurdering om aktiviteten i masseuttaket vil påvirke potensielt grunnvann i området. Så nært en vannkilde er det viktig at det er gode rutiner på bruk og lagring av petroleumsprodukter og andre kilder til forurensing, samt beredskapsplaner for å håndtere eventuelle uhell.

I forbindelse med mottak av masser som vil bli brukt til andbruk må det gjøres en vurdering av risiko for spredning av planteskadegjørere, svartelistede arter og andre uønskete vekster.

Forslagsstillers kommentar:

Forslagstiller har ikke kommentert merknaden spesielt. Se kommentar fra kommunalsjef teknisk.

Kommunalsjef teknisk sin kommentar:

Grunnvann er fulgt opp i planbeskrivelsen kapittel 5.3, avrenning til Fiskåvatnet i kapittel 6.4. Konsekvenser for landbruket er fulgt opp i kapittel 6.3.

Oversikt over vedlegg:

- Plankart
- Planbestemmelser
- Planbeskrivelse med KU
  - Forprosjekt
  - ROS – analyse
  - Støyberegning